

Звіт

про проведення науково-практичного семінару «Моніторинг стану насаджень садових культур після зимівлі в умовах змін клімату»

9 червня 2026 року на базі Інституту садівництва НААН відбувся відкритий науково-практичний семінар, присвячений актуальним питанням адаптації плодкових культур до сучасних кліматичних викликів. У роботі семінару взяли участь понад 50 осіб, серед яких провідні фахівці Інституту садівництва НААН та Сумської дослідної станції, науково-педагогічний склад кафедри рослинництва та садівництва імені професора В.В. Калитки ТДАТУ, а також здобувачі вищої освіти агрономічних спеціальностей.

Програма семінару включала наступні ключові доповіді:

1. **«Зимо- і холодостійкість садових культур України за кліматичних змін»** (доповідач: ст. н. сп. відділу зберігання, переробки та аналітичних досліджень ІС НААН **Макарова Д.Г.**). Науковиця обґрунтувала критичну небезпеку зворотних весняних заморозків та презентувала вдосконалену методику оцінювання зимостійкості лабораторно-польовим методом відрощування, що включає діагностику паренхіматозних масивів та судинної системи бруньок.
2. **«Адаптивний потенціал персика вітчизняної та іноземної селекції до погодно-кліматичних змін в Україні»** (матеріали к. с.-г. н., ст. н. сп. відділу розсадництва ІС НААН **Натальчука Д.Ю.**). На прикладі цієї роботи було продемонстровано взаємозв'язок мікроструктурних пошкоджень тканин із фітопатологічним станом саду та втратами врожайності.
3. **«Стан насаджень вишні та черешні сортовивчення ІС НААН в умовах Західного Лісостепу України»** (доповідач: завідувачка лабораторії селекції та технології вирощування плодкових культур ІС НААН **Василенко В.І.**). Було надано рекомендації щодо використання сортів вишні 'Тургенівка', 'Солідарність', 'Уйфехертої фюртош' та черешні 'Аніта'.
4. **«Функціональний стан перспективних сортів абрикоса після зимівлі 25/26 років»** (доповідач: н. сп. **Ігнатенко О.О.**) та **«Холодостійкість абрикоса в умовах Лісостепу України»** (доповідач: доцент ТДАТУ **Кузьмінець О.М.**). У виступах наголошено на необхідності ретардації вегетації та застосування кріопротекторів.

У межах пленарної частини старший науковий співробітник Д.Г. Макарова у доповіді «Зимо- і холодостійкість садових культур України за кліматичних змін» обґрунтувала критичну важливість захисту насаджень від зворотних весняних заморозків. Було наголошено, що в умовах глобального потепління найбільшу загрозу становить пошкодження рослин після виходу зі стану спокою, коли навіть короточасне зниження температури до від'ємних значень стає критичним для врожайності. Доповідачем було презентовано вдосконалену методику оцінювання зимостійкості лабораторно-польовим методом відрощування, яка включає детальний протокол діагностики паренхіматозних масивів та судинної системи бруньок. Практична цінність методики була проілюстрована на прикладі досліджень адаптивного потенціалу персика (за матеріалами к. с.-г. н. Д.Ю. Натальчука), а також на авторських експериментальних даних щодо зерняткових культур (яблуна, груша).

Завідувачка лабораторії селекції та технології вирощування плодкових культур ІС НААН В.І. Василенко представила аналіз стану кісточкових насаджень у Західному Лісостепу. Для підвищення стійкості галузі було рекомендовано використання адаптованого сортименту, зокрема, вишні: 'Тургенівка', 'Солідарність', 'Уйфехертої фюртош'; черешні: 'Аніта'.

Окрему увагу було приділено культурі абрикоса у виступах О.О. Ігнатенко та доцента О.М. Кузьмінець. Дослідники підкреслили, що через ранній вихід із періоду спокою абрикос потребує спеціальних агротехнічних заходів для ретардації початку вегетації та застосування сучасних кріопротекторів і системних позакореневих підживлень (В, Zn, Mg).

За результатами дискусії учасники семінару дійшли висновку про необхідність подальшої наукової розробки методів підвищення регенераційної здатності багаторічних насаджень. Захід став важливим майданчиком для обміну досвідом та сприяв інтеграції студентства у професійне наукове середовище.

Сіласва Лада 1...

Учасники (41)

Василенко Олександр 21 АГ
 Владислав Андреев 21АГ
 Володимир Мосійчук 21СР
 Гулак А 11С ФМБ СВ
 Гринь Євген 11с ФМБ АГ
 Данил Сиділо 21АГ
 Денис Катранич 11с(ФМБ)
 Євгеній Радуй
 Закарлюк Михайло 11с(ФМБ АГ)
 Золотар Олександр 21АГ
 Іван Клецов (21 АГ)
 Лілія Крижнова 11С ФМБ СВ
 Микола Романський 11с ФМБ АГ
 Олександр Латви

Національна академія аграрних наук України
 Інститут садівництва
 ВІДДІЛ ПЕРЕРОБКИ, ЗБЕРЕГАННЯ ТА АНАЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У САДІВНИЦТВІ
«Зимо- і холодостійкість садових культур України за кліматичних змін»*
 Повіді використані матеріали к. с.-г. н., ст. н. сп. у розсадництві Натальчука Дмитра Юрійовича згідно теми:
«Потенціальний потенціал персика вітчизняної та іноземної селекції до погодно-кліматичних змін в Україні»
 ст. н. сп., к. с.-г. н. Макарова Дар'я Георгіївна

Стан насаджень вишні та черешні сортозмішаних ІС НААН в умовах Західного Лівоєстеву України

Докладчик: Василенко П.І. Інв. заб. селекції та технології вирощування плодів культур

Інститут садівництва
 Національної академії аграрних наук України

Відкритого науково-практичного семінару
«Моніторинг стану насаджень садових культур після змін клімату»

Функціональний стан перспективних сортів абрикосу (*Prunus armeniaca*) після зимівлі 2025/2026 років – Ізнатенко Ольга Олександрівна, к. с.-г. наук, н. сп. лабораторії селекції та технології вирощування плодів культур ІС НААН.